

# איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

## דברים כדורבנות

תפילה מיוחדת במינה יש בליקוטי תפילות ח"א, ס. בעוד שבכל תפילותיו פונה מוהר"ת לקדוש ברוך הוא, הרי כאן הוא פונה לעצמו ומדבר: "נפשי... אל תאמרי נואש ח"ו, לאמור כי עונותיך אתך ובהם את נימוק ח"ו, ואי אפשר לך עוד לשוב מכסילותיך ושטויותיך כי עונותיך עברו ראשך עד אשר אבד נצחך"...

והוא ממשיך לדבר על לב נפשו, שתזכור כי היא לא תתממה עוד הרבה בעולם הזה... וכאן הוא כותב דברים שאולי לא כתב בשום מקום אחר, "כי מחשבות ורעיונים ובלבולים כאלה, קשים ומזיקים, ומכשלים את בוראך, יותר מכל החמטים והעונות והפשעים שעשית מעודך עד היום הזה" - - -

האומנם מחשבות כאלה חמורות מכל העברות שבתורה??? מסתבר שכן, שהרי כל העברות אינן חורצות את גורל האדם לרע, והוא יכול לשוב בתשובה בכל רגע נתון. אבל מחשבות של חוסר תקווה רוחנית, חורצות את גורלו לרעה לצמיתות, לאמור, 'אני כבר יכול לעשות ככל העולה על רוחי, כי בן כזה וכה אין לי סיכויים להיות אי פעם איש כשר'...

אבל זה ממש לא נכון, בשום מצב, 'כי עדיין יש לך תקווה גדולה בכל שעה ובכל רגע. חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמי לעולם, ונעלם מנך ולא תדע עונם ריבוי רחמנותו וחסדיו הגדולים על החפצים לשוב באמת - אף על פי שלא שבו עדיין; וכל ישעו וכל חפצו יתברך לשוב ולרחם על כל המחכים ומצפים ומתגעגעים והותרים במחירתו למצוא הצלה ומנוס לשוב לה' יתברך - אף על פי שמתגברים עליהם בכל עת יותר ואין מניחים אותם ימים ושנים הרבה לשוב אל בית אביהם" (שם).

כעת אנו מבינים היטב מדוע פירש תלמידו של מוהר"ת רבי נחמן מטולטשין את השאלה ששואלים בעולם האמת: "ציפית לישועה" - האם ציפית לישועתך הפרטית, או שמא התייאשת מכך?...

העורך

## נתינה מרפאת את הנפש

לפעמים הכל מתחיל מפצע קטן, חתך או שריטה שהזדהם וגרם להתפתחות דלקת מסוכנת ומסוכנת. מחזור הדם הזורם בעורקים גורם לזיהום להתפשט בגוף כולו. אך ההתחלה היתה באותה מכה קטנה; טבעה של מכה שכזו שהיא מפתחת כל מיני זיהומים עד שהם הופכים לאיום ממשי על חיי האדם.

כפצעי הגוף כך פצעי הנפש. המחשבות שבאדם אצות-רצות בכל חלקי הנפש. אם הן נקיות מכל סיג, הן גורמות רק לרצות להתקרב לה' ולעשות את הטוב וישר, אך כאשר הנפש נפצעת, אפילו מפצע קטן, מתרכזים סביבו זיהומי נפש שעלולים לגרום למחלה מסוכנת.



כך, מגלה לנו רבינו הקדוש, הוא הפצע שנראה לנו כה קטן וחסר משמעות, כאשר האדם חס על כספו ומקשה את לבו שלא לפזר אותם לצדקה. זו איננה קמצנות גרידא, זוהי שריטה במהלך המחשבה; האדם עושה חשבון 'פשוט' לכאורה: הוא הרי עמל ויגע על הכסף הזה, זה לא הגיע אליו 'ברגלי', ואם כן הרי בו ובעמלו תלוי הדבר אם יהא לו כסף אם לאו - איך יילך ויעניק את הכסף הזה למישהו אחר?!

במחשבה זו טמון ארס בלתי מורגש, זוהי מכת נפש, האדם הזה הורעל מאותה השקפה מוטעית שאומרת כי העולם מונהג בכוחות הטבע בלבד.

הכפירה בכלל גורמת לאדם להביט על העולם בעין רעה. במקום להביט על יופיו של "עולם חסד יבנה" ולהבין שכל המצוי כאן, ואפילו הייסורים והניסיונות, נועד להיטיב איתו וכי בכל רגע ממש הוא מושגח באהבה על ידי אביו שבשמים - הופך המבט שלו למלא רוע; האדם הזה רואה את עצמו טמא ומפוקר לגורלו ועליו להיאבק על קיומו...

מהסתכלות אכזרית זו נובע אותו חשבון הגורם לכיס התלוי בלב - להתכווץ. אילו היה אדם זה מבין שאדרבה, הסיבה לכך שהוא צריך לעמול כל כך קשה על כספו, היא בגלל זה עצמו שעדיין אין הוא מאמין שאת הכסף נותן הקדוש ברוך הוא בלבד ושום סיבה והשתדלות אינן מוסיפות לך כלום - כי אז לא היה נמנע מלתת צדקה ביד רחבה.

נקודת ארס זו שגורמת לפגם האמונה, היא ההתחלה לכל פגעי הנפש. סביב 'פצע' זה מתרכזים כל שאר הרצונות הרעים והנשיות הרעות.

קחו לדוגמא את העצבות ואת הקנאה. האדם ממורמר על שלא הצליח לעשות משהו כרצונו, או שהוא מקנא בזולתו על שאין הוא מוצלח כמוהו - מהיכן יונקות העצבות והקנאה את כוחן?! מי נתן להן דריסת רגל בנפשו - מאותה מכה קטנה שנתנה ל'ארס הטבע' לפגוע במהלך מחשבתו מבלי משיים.

ההתאכזרות לעניים, שנראית כה תמימה ומלוכשת באדרת של אחריות וחיי חשבון - נובעת כאמור מהסתכלות אכזרית על כל העולם, הסתכלות שבנויה על כפירה באמונת ההשגחה, והיא שמזינה את כל תחושות העצבות והקנאה שמכריזות על היפך האמונה.

כך בשאר התאוות והמידות הרעות: עצלות, רדיפת העושר וכל השאר - כולם יונקים את כוחם מנקודת הכפירה שהתגנבה בלב בעטייה של אותה אכזריות שלב המונעת נתינת צדקה ואשר מקורה במחשבת כפירה התולה את הכל בטבע.

ההתחלה של רפואת הנפש היא אם כן בשבירתה של אכזריות זו. נתינת צדקה, ובפרט לנצרך שהלב לא נמשך לתת לו באופן טבעי - היא ההתחלה לרפואתה של מכת הכפירה; בכוחה לזכך את האמונה - להתחיל ולהבין שהעולם מונהג אך ורק ברצון ה', רצון אמיתי לרחם ולהיטיב בלבד - ובכך זה לדבוק במידותיו של הקב"ה.



יעקב אבינו התכוון להשתמש בשלושה אמצעים להכנעתו של עשיו הרשע: בדורון, בתפילה ובמלאכה. הדורון נועד לפייס את עשיו. וכך הוא אומר לעשיו: "ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלוקים ותרצני".

זו היתה עצתו של אותו צדיק לשבור את האכזריות של עשיו, אותה אכזריות עליה מבוסס כל כוחו ואתה הוא רצה להתייב בלב היהודי חלילה. אך כאשר בלבו של עשיו התעוררה מדת הרחמנות, שוב לא היה בכוחו לשלוט ולהרע.

עלינו הבנים, לקחת דוגמה ממעשי אבות, לשבור אכזריות ולעורר רחמנות על זולתנו, ומכך זה - להיטהר מכל פגעי הנפש.

(עפ"י פל"ח על ליקו"מ ח"ב ד, בד)

**חוקי הלימוד היומי**

יום	יום בחודש	ליקוטי מהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כסלו	ה"ב	ה"א	ה"א	זכאים
א	יג	יב	רלד	טס	י
ב	טז	יג	רלה	סא סב	יא
ג	יז	יד	רלו	סג סד	יב
ד	יז	יד	רלח	סה סו	יג
ה	יח	טו	רלט	סז סח	יד
ו	יט	טז	רמו	סט ע	טו
				עא עב	טז

**אוצרות ברסלב**  
**י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"**  
 ת.ד. 50617 בית שמש  
 טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066  
**לשמיעת שיעורים בשפות שונות .... 02-9950000**  
**בארה"ב 1718-8552121**  
**מוקד הישועות 1800-255-522**  
 ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל  
[braslav@actcom.net.il](mailto:braslav@actcom.net.il)  
**הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646**  
**הצנחה, תרומות ופרסום: 057-3100693**

## להשקיע ביסוד – באמונה

אלא שזו עצמה הנקודה הבעייתית. עניינה של האמונה היא סילוק השכל, ואילו טבעו של האדם שהוא שואף להבין. כוחה של האמונה היא אפוא המסירות והנכונות לוותר על הרצון להבין ורק לסמוך על התורה ועל הצדיקים. שום שכל וידיעה אינם יכולים להשיג את הבורא יתברך שנעלה מכל הבנה, רק אמונה יכולה לתפוס במה שמעל לשכל.

את הכוח הזה עלינו להעצים. בעצם כל מצווה שמקיימים, בלי יוצא מן הכלל, מחזקת את האמונה, כמו שכתוב "כל מצוותיך אמונה" (תהלים קיט). יתירה מזאת, בכל רגע שאדם מזכיר לעצמו את האמונה, אינו מתעלם מהידיעה הזו, כרצונו הטבעי של הגוף שרוצה לעשות רק את מה שמוחשי ושואף להרחיק את האמונה ולהשכיח אותה – בכך מגבירים את כוח האמונה, את האימון המוחלט וההסתמכות הגמורה על בורא העולם.

ה'משנה ברורה' בתחילת ספרו מונה זאת כאחת המצוות, שכל רגע שיחשוב בהן האדם קיים מצות עשה, ואין קץ למתן שכרן.

שכר האמונה אינו רק לעתיד לבוא; גם עכשיו, ככל שנעמיק ונבסס את היסוד האמוני שלנו, כך הבניין שנבנה עליו יהיה יציב ואיתן יותר.

שש... בא חבקוק והעמידן על אחת: וצדיק באמונתו יחיה" (מכות כד ע"א).

אנחנו לומדים כאן על חכמים ונביאים שטרחו ויגעו, עד שמצאו לנו את הבסיס של התורה – אמונה!

משמע שהתבונה הזו עם כל פשטותה, רחוקה מאד מביצוע מעשי, כדברי רבינו: "אצל העולם אמונה הוא דבר קטן – ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאד!" (שיחות הר"ן ל).

אנחנו מבינים אומנם שהאמונה היא היסוד של הכל, אבל היא דומה אצלנו כמו יסוד של בניין שחבוי במעמקי האדמה, שאף אחד אינו טורח לחטט בו – באה הגמרא וטופחת על פנינו: אם אתם רוצים להתחזק, להבנות, להשתפר – התחילו מן הבסיס, מן האמונה.

אכן, המעיין בספר 'ליקוטי מוהר"ן' ימצא, שמלבד המאמר שבכתרת המכונה 'תקעו אמונה' ישנן עוד עשרות מאמרים העוסקים בתיקון האמונה.



אבל... האם הם 'העולם' אינו צודק שאמונה אינה דבר שצריך לעסוק בו, הרי ברוך ה' כלונו כבר מאמינים – וזהו. הרי אמונה אינה פעולה הדורשת עשייה, אלא רק ידיעה שעלינו להפנים; והרי אמונה היא רק במה שאין השכל מבין, ובכן אנחנו מאמינים...

"אמר רב אשי... זימנא הדא הוה כאולין במדברא... הלך במדבר – זה בחינת תיקון האמונה, בבחינת לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה... זה בחינת תיקון האמונה, שהאמינו בו יתברך והלכו אחריו במדבר."

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ה)

בעולמנו, עולם השקר, ישנם הרבה דברים מסולפים, כהגדרתה של הגמרא (בבא בתרא י"ב): "עולם הפוך ראיתי – עליונים למטה ותחתונים למעלה"...

אפילו עניני עבודת ה' עצמם לא יצאו מן הכלל הזה; ישנם עניינים מהותיים ויסודיים שמשום-מה אנו פוסחים עליהם בתיכונן סדר העלייה הרוחנית שלנו.

אם ישאלו אתכם, מהו הבסיס לכל עבודת ה' – תאמרו בודאי, בלי לחשוב פעמיים: 'האמונה'. האמונה היא היסוד שעליו עומדת כל התורה. כל המצוות משמען שיש מנהיג לעולם, ואנחנו עושי רצונו. בלי אמונה אין בכלל על מה לדבר.

התבונה הזו כל כך פשוטה, אך מעניין שהגמרא דווקא כן רואה זאת כחידוש ומאריכה להטעים ולהדגיש אותו: "שש מאות ושלוש עשרה מצוות נאמרו למשה בסיני – בא דוד והעמידן על אחת עשרה... בא ישעיה והעמידן על

## רבי יקותיאל המגיד מטירהוביצה – תלמיד רבינו

אך ממני לא תוכלו להסתתר! יורים בי ופוצעים אותי, אולם מן האמת לא אסגול!"

כה עצומה היתה דבקו ברבינו, שכאשר שב רבינו מארץ ישראל ונודע למגיד שהוא נמצא קרוב לעירו, לא המתין לעגלון שירתום את העגלה; ללא אבנט וכובע עליון רץ בהתלהבות ברגל להקביל פני רבו, מרחק של כחצי פרסה – -- --

המגיד הסתלק זמן קצר לאחר הסתלקות רבינו, ונטמן בטירהוביצה עירו.

שתניח את העתו. בבואו אל רבינו לשבת פרשת יתרו, כשישב ליד שולחנו הטהור, נדהם לשמוע את רבינו מעלה לפתע את קושייתו הישנה, ותוך כדי דיבור מיישב אותה בפשטות מופלאה ומאירת עיניים.

התלהבות עצומה אחזה במגיד; הנה, עוד בטרם שטח קושייתו לפני הרבי הצעיר, חזה אותה ברוח קדשו, ובתבונתו האלוקית – אף תירצה!

כשכילה רבינו את אמירת תורתו, ניגש אליו המגיד בהתרגשות, נישקו וקרא בקול: "רבי! אתם 'יודוש'!!!"

לאחר שבת, כששב לטירהוביצה, עבר דרך מקום מגורי חתנו רבי יצחק. החתן קיבל בשמחה את פניו והתעניין בשלום משפחתו.

"לשלום המשפחה הנך שואלני?! נענה המגיד בהתלהבות. "אינך מתעניין מהיכן אני בא?! דע לך כי זה עתה הייתי בברסלב, אצל הרבי הקדוש רבי נחמן – איני יכול להתאר את אשר ראיתי שם; קושיה שהציקה לי שנים ארוכות נפתרה בין רגע! להבות אש חזיתי בוקעים מפיו הקדוש! ולמחרת, רואה אני את התורות הקדושות רשומות על גבי הנייר, אש שחורה על גבי לבנה" – -- --

זכה להסתופף עוד בצלו של הבעל שם טוב הקדוש ולשתות מבאר תורתו. לאחר הסתלקות הבעש"ט, קיבל עליו את מרותו של תלמידו הגדול המגיד ממזריטש, והיה מבחירי חברותו הקדושה.

קשר חברות מופלא היה לו עם הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל.

רבי יקותיאל התפרסם כאחד מגדולי דורו, הוא שימש כימגיד מישורים' בשמונים וארבע ערים ועיירות, בהן ביקר מפעם לפעם, כשהוא מחזק חומת היהדות ומלמד דרכי ה' לרבים. גדולי דורו כינוהו: 'שומר הגבול' היות ועיר מגוריו שכנה בין שני המחוזות קייב וחרסון, "בקדושתו הגדולה", אמרו הצדיקים, "מונע הוא את התפשטות ההשכלה מפלך חרסון, לקייב וגלילותיה".

צדיקי הדור העריצוהו, ובעל התניא הרב הקדוש רבי שניאור זלמן מלאדי נטל ממנו הסכמה כאשר התמנון להדפיס את סידורו.

ישיש כבן שבעים היה המגיד ומנהיג לאלפים כאשר הגיע אליו שמעו של רבינו הקדוש שטרם מלאו לו עשרים שנה...

הוא נסע אליו לבקר, ונבהל מגדלותו וקדושתו העצומה. שנים ארוכות ניקרה בלב המגיד קושיה מסוימת; הוא הציע אותה בפני רבים מצדיקי הדור, אך עדיין לא קיבל תשובה.



**'התחדשות' איננה דמיון – כל הבריאה מתחדשת בכל רגע!**

(עפ"י ליקוטי הלכות, תפילין ה, ה)

## במה הארכת ימים?...

מה רואות עיניו? עגלה ובתוכה נוסעים, דוהרת במהירות מסחררת במורד ההר – – –

הוא לא חשב פעמיים, רץ כל עוד נפשו בו אל אמצע המידרון, והמתין לעגלה, כשבכוונתו לבלום אותה בגופו...

המון תעוזה נדרשה בשביל מעשה כזה; הלא העגלה הכבדה עלולה למוחצו למוות!

אלא שאיש של מסירות נפש הוא, ואינו חושב 'כיצד ואיך'... הרי יהודים נמצאים בסכנת חיים!

והעגלה ממשיכה לדהור לכיוונו...

בעוד רגע קט, כבר היו כתפיו החסונות תומכות בעגלה, זו התקדמה קמעא, ונעצרה.

רבינו יורד מן העגלה וכאשר מבחין הוא בשליח הנאמן שמסר נפשו כדי להצילו, הוא מברך אותו בחום: "שתאריך ימים!"

ברכת רבינו לא שבה ריקם; הנפח האריך ימים למעלה ממאה שנה, כשהוא מספר שוב ושוב על המאורע שבעטיו זכה לשנות חיים רבות, ומסיים: "ברכתו של הרבי הקדוש, היא סוד אריכות ימי".

החסיד רבי שבתי ברסלבר, שהנפח בעל המעשה היה אחי סבו, שמע אותו מפיו, והוא שפרסמו ברבים.

הרתום לעגלה. בתוככי העגלה יושבת קבוצת חסידים עם רבם. לו נעמיק מבטנו אל פני היושבים, נגלה כי הרבי, אינו אלא רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב ושאר הנוסעים הם חסידיו. העיניים אינן משותפות מפניו הקדושות של הרבי, הנתון בדבקות עילאית בכוראו.

והסוס ממשיך להוביל את העגלה במעלה ההר...

העגלה מגיעה אל פסגת ההר, ומרגע זה ואילך, פותח הסוס בדהירה מהירה לכיוון מטה.

לפתע, תוך כדי הנסיעה המהירה, השתחרר אחד מאופני העגלה ונפל לאי שם, וזו המשיכה להתגלגל במורד ההר התלול, על שלשה גלגלים בלבד – – –

נקל לשער את הסכנה העצומה בה שרויים הנוסעים; העגלה עלולה חלילה להתהפך בכל רגע על יושביה!

באותו רגע, נשא הנפח דגן את מבטו מחלון בית מלאכתו, וסימני תדהמה נצטיירו על פניו;

בבית מלאכתו שבפאתי הכפר, ניצב הנפח עם קורנסו, הוא מניף אותו שוב ושוב אל-על בידיו החסונות, מכה בברזל בעודו חם ומתקין ממנו כלים מכלים שונים.

יהודי תם וישר הוא הנפח; משתדל לקיים רצון בוראו כפי יכולתו, ובשעות הפנויות, כשאין הוא שוהה בבית מלאכתו, נוהג הוא לומר פרקי תהילים ולקבוע שיעורים בלימוד התורה.

גם באותו יום בו עוסק סיפורנו, עשה דרכו אל הנפחיה השוכנת מרחק ניכר מהבית האחרון שבכפר. בהגיעו למקום, חגר את סינר עבודתו והחל להלום בפטישו כמימים ימימה. שקוע היה במלאכתו, כשאינו מעלה על קצה דעתו איזו זכות עומדת להתגלגל לידו, תרתי משמע.



בשבילים המתפתלים במעלה ההר הסמוך לכפר 'רוסושה', משתרך לו לאיטו סוס

## השבוע לפני...

### השבוע לפני 101 שנה

#### משמרות של תורה ותפילה מסביב לשעון

החסיד הנודע רבי ישראל היילפרין-קרדונר, עלה להשתקע בארץ ישראל והתיישב בעיר הקודש צפת, בה יסד "בית המדרש ברסלב לכבוד ולתפארת רבינו הקדוש ולאנשיו הנקראים על שמו הקדוש", כלשונו.

בית מדרש זה היה מיועד להגשמת חזונו של רבי ישראל להקמת 'כולל חצות' – הראשון בתולדות חסידות ברסלב. ליכולת זה ניתנה המלצה נלהבת של ראב"ד טבריה, בה הוא מכנה את הכולל: "המפעל הנשגב הנאדר בקודש: 'חברת קימת תיקון חצות לילה, אשר בכל לילה וליילה, בקיץ ובחורף, יבואו אנשים נכבדים ויראי אלקים מיקרי ארץ הקודש לעשות התיקון חצות בבית המדרש בכנופיא".

בכולל מיוחד זה אומנם לא שילמו מילגות, אך ההוצאות רבו גם רבו; רבי ישראל מזכיר באחד ממכתביו לחסידי ברסלב את התשלום שיש לשלם עבור "שכירות השמש המיוחד לזה לעורר ולהקיץ לכל אחד ואחד בחצות ממש", ואת מוחין להוצאות השוטפות של שמן ועצים למאור ולחימום, וכדומה.

למרות הקשיים הכלכליים, רבי ישראל לא נרתע, ובמכתבו לאחד מאנשי שלומנו בפולין מיום ט"ו כסליו תר"ע, הוא מבשר לו על התרחבות החברה: "הנה אודיעך, שתודה לא-ל הוספתי על החברה שלנו – היינו לקבוע משמרות, היינו לחלק כל הכ"ד שעות של המעט-לעת לתורה ולתפילה. וגודל ענין דבר זה, אין מהצורך לבאר..."

במכתב אחר מתקופה זו הוא מגלה מהי מטרתו בייסוד החברה: "גלוי וידוע לפני הודיע תעלומות, שכל כוונתי בייסוד חברת קימת חצות: לגלות דעת רבינו הקדוש בעולם, שעל-ידי-זה נזכה סוף כל סוף לצאת מגלותנו המר!"

רבי ישראל התמסר כולו לחברה הקדושה – עד כדי כך, שלמרות נסיעותיו התדירות מארץ ישראל לאומן, הרי שבשנה בה התייסדה החברה, לא נסע לאומן, כאשר אחת הסיבות שהוא מונה במכתבו היא: "הכל אומרים שבאם אני לא יהיה [בצפת] עוד על-כל-פנים שנה אחת – לא יתקיים הדבר".

עברה תקופה קצרה ורבי ישראל החליט להעביר את הפעילות למירון, וזאת "מהשגחתו יתברך, שרצונו שאקבע דירתו בפה מירון, ואשתדל לייסד החברה שלנו בפה מירון, לעורר רחמי השם יתברך בחצות לילה בציבור על ציון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. ויש בזה הרבה לספר..."

במירון של הימים ההם היה הוא כמעט היהודי היחיד במקום. ביקעה מסורתית המשתרעת מדרום לקבר הרשב"י, שימשה במקום התבודדותו ושם בילה את רוב שעות היממה בעבודת ה'.

(עפ"י מכתבי רבי ישראל קרדונר)

## לחידודא

חידה מס' 74

על מי אמר רבינו ש"חיינו אינם חיים כלל?"

הפתרון לחידה מספר 73

מי מתלמידי מוהרנ"ת נהג שלא להוסיף מלח למאכלו?

רבי נחמן מטולטשין (עפ"י אבניה ברזל)

זכה בהגרלה לחידה מס' 72

אהרן זאב ראטה, סנהדריה המורחבת, ירושלים.

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

### שאלה:

ימנהגי ברסלב, האם יש כאלה, ועד כמה צריכים לשמור עליהם?

### תשובת הרב בצלאל פרידמן:

ברסלב אינה בנויה על מנהגים ותקנות, כי כל מה שאינו נוגע לעבודת ה' - איש ומנהג אבותיו הכשרים בידו, כך מקובל אצלנו וכן נוהגים. כלומר, נוהגים שלא לנהוג. לעולם לא התחבר ספר מנהגי ברסלב על אף ניסיונות כאלה ואחרים; ספר המנהגים שלנו הוא השולחן ערוך ועל פיו ישק דבר.

אף על פי כן נשתמרו כמה מנהגים, שלמעשה הם הוראות של רבינו, כגון שלא לאכול בצל (שיהר"ן רסה), לא לעשן (חיי"מ טעם), לא לשתות לפני התפילה אפילו מים, למעט מאד בשתיית יי"ש ולא לנהוג בחומרות יתירות...

ואם ישאל השואל אם אינם קשורים באופן ישיר לעבודת ה', מדוע אנהג בהם?

ובכן, מי שיודע ומרגיש שכל מילה שיצאה מפי רבינו הקדוש מקורה בעולם האצילות (וכמו שר' אלי' חיים רוזין היה אומר בשם המגיד מטירעהוביצה, שכאשר רבינו אומר "ודע" הרי זו "מלגמה" [= מברק] מעולם האצילות) - אין זו שאלה כלל, ואדרבה, אם ישנן כמה הוראות, והן מועטות, מדוע לא ננהג בהם ונשמור עליהן?

סיפור קצר (שבדידי הוא עובדא) יאיר לנו את הנושא מזווית אחרת: היה זה לפני כארבעים שנה בערב שבת-חנוכה, כאשר אנ"ש נוסעים למירון (ואף על מנהג זה היה רבי לוי יצחק אומר כי אין הוא הלכה למשה מסיני, אלא "אני אוהב להיות עם אנ"ש ביהוה, לכן אני נוסע"). עמדנו קבוצת בחורים מחוץ לחצר הציון הקדוש, ביניהם היו כמה בחורים שהעלו עשן סיגריות (כמנהג הנפוץ בימים ההם). רבי לוי יצחק עלה במעלה ההר (יחד עם ר' יוחנן גלנט) והתקרב אלינו. הוא אך הרגיש את העשן המיתמר בין קבוצת הבחורים, נעצר על עמדו אחוז-תדהמה, וזכה אמר:

"שתי רעות אני רואה בעישון סיגריות על ידי בחורי אנ"ש: א. והוא העיקר, כאשר ישאלו למעלה מדוע לא שמעתם בקול רבכם, מדוע לא קיימתם קימת חצות ועוד עבודות? תהיה כמובן התשובה, כי הדבר היה למעלה מכוונותיכם. מעתה תעמדו כמבוחן, האם הדברים הקלים שציווה רבינו כן קיימתם, לדוגמה להימנע מעישון סיגריות?! ואם את הקל לא עשיתם, סימן הוא כי גם את הכבד אינכם מקיימים משום שאין מוצא פי רבינו מספיק יקר בעיניכם; ב. כשהיו נפגשים ברוסיה בשמחות ובאירועים משפחתיים עם אנשים מחוגים שונים, אזי כל חוג היה ניכר מיד על פי תלבושתו החיצונית, כגון בצבע הגרביים ובסוג הכובע - ואילו חסידי ברסלב לא היה להם שום סימן היכר, כי הרי אצלנו לא הקפידו מעולם על סוג המלבושים. אולם בדבר אחד ידעו שאלו 'ברסלבר חסידים' - שלא היו מכניסים לפיהם בצל ולא עישנו סיגריות.

והוסיף: "מוהרנ"ת באחת מהלכותיו (הל' מתנה ד) מאריך בפרשה שלנו, ויצא, על היחודיות של 'צאן יעקב' העקודים הנקודים והברורים' [מלבד הסודות הטמונים בהם] - שכולם העידו כי צאן קדשים הם; לפנים היו קורות הבית מעידים על חסיד ברסלב המתגורר במקום, אבל כיום הרי לא בדברים קשים מאד עסקינו אלא בדברים פשוטים וקלים - הבה נשמור מכל משמר על דבר רבינו".

אותם מעשנים לא יכלו להכניס עוד סיגריה לפה, אחרי תוכחתו הנוקבת של רבי לוי יצחק.

### ויבא יעקב שלם עיר שכם (בראשית לג, יח)

אילו היה שלום אמיתי בעולם, וכל אחד היה רוצה רק בטובת חברו - היו הכל מתקרבים לה: יתברך, כי בכל דור נמצאים צדיקים שבכוחם להחזיר את כל העולם בתשובה, כמו כן בכל אחד מישראל יש נקודה טובה מיוחדת שבכוחה לקרב רבים לעבודתו יתברך - אלא שמחמת המחלוקת שבעולם, אי אפשר לדבר ולעורר זה את זה, ואפילו כשכבר מדברים, ההשפעה מועטת כשאין האחד משוכנע שאכן חברו דורש את טובתו בתוכחה שלו.

לעתיד לבוא יהיה שלום מופלא בעולם, כמו שכתוב: "וגר זאב עם כבש"; "לא ישא גוי אל גוי הרב" (ישעיהו ב, ד) ואז ישובו הכל לעבודת ה'; כמו שכתוב: "כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד" (צפניה א, ג).

ענין זה מרומז בפסוק: "ויבא יעקב שלם עיר שכם". כדי לעורר את המצב שיהיה בעתיד, שהכל יעבדו את ה' "שכם אחד", הביא יעקב שלום.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"א כז)

### ויקרא לו א-ל א-ל-ה' וישאל (בראשית לג, כ)

### "מכאן שקראו הקב"ה ליעקב קל" (מגילה יח)

על ידי התפילה מתגלה כוחם העצום של ישראל, כי על ידה הם מבטלים גזרות רעות ופועלים ישועות בעולם, כמו שאמרו חז"ל על משה רבינו: "לא איש א-ל ויכזב" - "לא איש הוא - שעשה דברי א-ל ככזב" (ירושלמי תענית).

זה שאמרו חז"ל שהקב"ה קרא ליעקב א-ל, כי יעקב נתקבלה תפלתו וניצל מלבן ומעשיו, לכן נקרא א-ל' שמשמעותו בעל כח, כלשון הפסוק: "ואת אֱלֹי הארץ לקח" (יהוה א-ל יו, ג). לאמור שעל ידי תפילה בני ישראל לוקחים לעצמם כביכול את הכוח ממנו יתברך.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"ב כ)

**דורצדיקים**

**לחם את הנשמה**

מגוון מסלולי חורף מרתקים במחירים אטרקטיביים בדרך צדיקים

זה בדיוק בשבילך

ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק: ח' רבי עקיבא 62

**02-5410100** (ארצי)

**בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות**

**1-800-255-522**

24 שעות ביממה

להעברת בקשות תפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת וששנת חיים

## המפיעים

מסודות ברסלב בית שמש		מזלא טבא		מזלא טבא		מזלא טבא		מזלא טבא		מזלא טבא	
תלמוד תורה - כולל תצות - ארגון חן וחסד - חבורות האברכים והבחורים - ארגוני הנוער רבני ואברכי כולל יעלית חן ה"ו - מתפללי כולל ביה"כ נחלת חן ה"ו	תרמו והפיצו 2000 גליונות	ברכותיו הטובות לדידנו המהדר והמפאר את אופרות רביה'ק מוהר"ן זע"א	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'	לרגל שמחת הולדת הבת שתי'
לאיש המעש הר"ר יהודה פיליפ שליט"א - מנהל מוסדותינו הק' המוסר נפשו לכלל ולפרט בכל עת, ומוטוט קהילתנו הקד' ברוב כשרון		יתן ה' זיכה לראות ברכה במעשי ידיו ברוך תגוף גופא ונהורא מעליא, עדי ביאג' בב"א	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב	אצרות ברסלב
חברות הבחורים חסידי נוסדו בש"ק "זור מוהר" בשי"ק	תרמו והפיצו 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בנימין זלבער ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות	הר"ר יהודה פיליפ ה"ו	הר"ר אבי"ר כולל תצות
לרגל יום השלושים של הבחור שמואל בן יבלחסי' אברהם נתמן שמחה ווייגנדרל זצ"ל נלב' י' חשן שטיינ	תרם והפיץ 1000 גליונות	הר"ר אהרן חיים שפיצר ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר בנימין זאבי' ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר חיים יהושע ראטה ה"ו	תרם והפיץ 500 גליונות	הר"ר שלמה בני			